

نگاه

هدف دولت از خصوصی سازی دانشگاه‌ها مشخص نیست

سعдалله نصیری*

■ حدود ۸۲درصد دانشگاه‌ها در حال حاضر خصوصی و از ۱۸درصد باقی‌مانده بخش دیگری هم شبانه هستند که هر چند شهری آنها در قبال هزینه سرانه دانشجویی دولتی عدد قابل ملاحظه‌ای نیست اما در مقایسه با شهریه دانشگاه‌های غیردولتی، رقم قابل ملاحظه است. بنابراین بخش عمده دانشگاه‌های کشور قبل از اصل ۴۴ قانون اساسی خصوصی سازی شده بودند. از طرفی حدود ۴۰درصد دانشجویان در دانشگاه آزاد اسلامی، حدود یکمیلیون نفر دانشگاه پیام نور و ۲۵۰هزار نفر هم در دانشگاه غیرانتفاعی و... تحصیل می کنند و بخش قابل توجهی از هزینه‌ها را پرداخت می کنند بنابراین من تصور می کنم در هیچ حوزه‌ای حتی اقتصاد کشور تا این حد خصوصی سازی انجام نشده باشد.

اما اینکه عده‌ای خصوصی سازی دانشگاه‌ها را مغایر با اصل تحصیلات رایگان می دانند اشتباه است چون آموزش رایگان مختص دوران مدرسه و در سطح آموزش پرورش است.

تنها در قانون آمده است که در آموزش عالی، دولت هزینه‌ها را در حد خودکفایی باید بپردازد و هنوز تعریف درستی از واژه خودکفایی نشده است. چون برخی می گویند منظور از خودکفایی تربیت نیروی مورد نیاز است و سایر دانشجویان باید هزینه تحصیل خود را پرداخت کنند.

در کل، پیش کشیدن بحث مربوط به واگذاری آموزش عالی دولتی به بخش خصوصی در شرایط امروز ایران از دو منظر بسیار پرسش انگیز است؛ ابتدا باید به برخورد کنونی دولت با بخش خصوصی آموزش عالی ایران اشاره کرد. در چند سال اخیر بحث‌های مربوط به دانشگاه آزاد و فشارهای مداوم دولت برای دخالت در امور داخلی بزرگ‌ترین شبکه آموزش عالی ایران که بیش از یکمیلیون و ۶۰۰هزار دانشجو را دربرمی گیرد به ماجرای دنباله‌داری تبدیل شده است.

برسش دوم در اوضاع کنونی ایران درباره مفهوم خصوصی سازی یا مشارکت بخش خصوصی در آموزش به‌طور عام و در آموزش عالی به‌طور خاص مطرح است. با وجود صحبت‌هایی که درباره نقش بخش خصوصی در آموزش عالی ایران به میان آمده، اما هیچ‌گاه دولت تلقی خود از این خصوصی سازی را به‌روشنی بیان نکرده است. همچنین شایبه پولی شدن تحصیلات دانشگاهی در اثر ایجاد ظرفیت مازاد در دانشگاه‌ها براساس برنامه پنجم توسعه صحیح نیست چراکه پذیرش دانشجو در ظرفیت مازاد بنا بر نیاز کشور تعریف نشده است.

«در مصوبات کمیسیون در ماده ۱۴ الحاقی بر این نکته تأکید شد که دانشگاه‌ها می‌توانند از ظرفیت مازاد خود برای پذیرش دانشجو با دریافت شهریه استفاده کنند» هر چند براساس برنامه پنجم توسعه، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مجاز بودند از ظرفیت مازاد بر سهمیه آموزش رایگان خود یا ظرفیت‌های جدیدی که ایجاد می‌کنند، براساس قیمت تمام‌شده یا توافقی با بخش غیردولتی و با تأیید هیات امنا در مقاطع مختلف، دانشجو بپذیرند و منابع مالی دریافتی را حسب مورد پس از واریز به خزانه کل به حساب درآمدهای اختصاصی منظور کنند، اما این امر با ایراد شورای نگهبان روبه‌رو شد و پس از آن، مجلسی‌ها به پذیرش مشروط دانشجوی پولی در دانشگاه‌های دولتی را رد دادند.

موضوع دانشجوی پولی موضوع ماده ۲۴ قانون برنامه پنجم توسعه است که شورای نگهبان پذیرش آن بدون وجود ضابطه را مغایر با قانون اساسی دانسته بود. به همین دلیل، نمایندگان برای رفع ایراد این شورا تصویب کردند نحوه پذیرش دانشجو در مقاطع مختلف به پیشنهاد هیات امنای دانشگاه‌ها و تأیید وزارت خانه‌های ذی‌ربط باشد و در نتیجه پذیرش دانشجوی پولی تقریباً با شرایطی مانند دوره‌های شبانه در دانشگاه‌های دولتی و طی برگزاری آزمون سراسری انجام خواهد شد.

این دانشگاه‌ها همانند دانشگاه‌های غیرانتفاعی نام‌شان در دفترچه کنکور با نام «دانشگاه بین‌الملل» فلان شهر مشخص می‌شود و میزان هزینه تحصیل براساس قیمت تمام‌شده آموزش محاسبه می‌شود. همچنین دانشگاه‌ها نمی‌توانند از ظرفیت‌های موجود خود برای جذب دانشجو به این شیوه اقدام کنند و لازمه جذب دانشجو به این طریق، ایجاد ظرفیت جدید است. برای نمونه اگر دانشگاه شیراز ۴۰ دانشجو دارد، نمی‌تواند آن را به ۵۰ دانشجو افزایش داده و ۱۰ دانشجوی اضافه را در این دانشگاه جذب کند؛ بلکه این دانشگاه باید ظرفیت جدیدی خارج از دانشگاه و به نام شعبه بین‌المللی دانشگاه شیراز ایجاد و به جذب دانشجو مبادرت کند.

در رابطه با شهریه این موسسات نیز درخواست ما این بوده که شهریه این دانشگاه باید براساس میزان متوسط شهریه دانشگاه‌هایی باشد که شهریه می‌گیرند که به هر حال میزان شهریه باید کمتر از متوسط شهریه دانشگاه‌های غیرانتفاعی و دانشگاه آزاد باشد.

البته این موضوع در مذاکرات ثبت نشده است، اما در تجزیه و تحلیل‌هایی که شد به دلیل آنکه این دانشگاه‌ها از امکانات دولت نیز استفاده می‌کنند باید از میانگین شهریه دریافتی دانشگاه‌های غیرانتفاعی و آزاد کمتر باشد.

ما تأکید کردیم هیچ دانشگاهی از ظرفیت موجود برای جذب این دانشجویان نمی‌تواند استفاده کند؛ همچنین اجباری برای داوطلبان در انتخاب دانشگاه‌ها وجود ندارد و آنها می‌توانند هر دانشگاهی را که می‌خواهند انتخاب کنند.

*** عضو کمیسیون آموزش مجلس**

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

■ در حال حاضر موجی در دولت ایجاد شده که سعی در خصوصی سازی دانشگاه‌های کشور دارد واکنش شما در مجلس در این رابطه چیست؟

نمایندگان مجلس با اینکه دانشگاه‌های دولتی تبدیل به دانشگاه‌های خصوصی شوند، مخالف هستند زیرا این مساله با هدف‌های اصلی در نظام آموزشی مغایر است. طبق مصوبه مجلس دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مجاز شدند از ظرفیت مازاد بر سهمیه آموزش رایگان براساس قیمت تمام‌شده یا توافقی با بخش غیردولتی با تأیید هیات امنا در مقاطع مختلف دانشجو بپذیرند. این مساله پیشنهاد دولت بود که به تصویب رسید و نمایندگان نیز بر اجرای آن اصرار دارند اما نمایندگان مجلس با اینکه دانشگاه‌های دولتی تبدیل در دانشگاه‌های خصوصی شوند، مخالف هستند زیرا این مساله با هدف‌های اصلی در نظام آموزشی مغایر است.

■ در رابطه با ایجاد دانشگاه‌های خصوصی چطور؟ دولت تا چه حدی توانسته سیاست‌های حمایتی درستی را در این زمینه داشته باشد؟

ببینید فعال شدن بخش خصوصی در آموزش عالی از نظر ما مورد حمایت دولت و مجلس بوده و باید یک روال منطقی بگیرد تا مشکلی در این زمینه به وجود نیاید. اما ما در حال حاضر شاهد روال منطقی درستی در این رابطه نیستیم چراکه دولت می‌خواهد بدون حمایت از بخش خصوصی این دانشگاه‌ها را تقویت کند. در حال حاضر دولت بهترین کمکی که می‌تواند به دانشگاه‌های غیردولتی و خصوصی ارایه کند، کمک به دانشجویان این دانشگاه‌هاست. متأسفانه بودجه دولت به دانشگاه‌های غیردولتی و غیر خصوصی اختصاص نمی‌یابد و این دانشگاه‌ها براساس شهریه دریافتی از دانشجویان یا کمک‌های مردمی اداره می‌شوند. به طوری که ۹۵درصد اعتبارات این دانشگاه‌ها از طریق شهریه دانشجویان تأمین می‌شود. با توجه به تورم، فشار زیادی به دانشجویان این دانشگاه‌ها وارد می‌شود. دولت در این زمینه می‌تواند با اعطای وام بلندمدت به دانشجویان دانشگاه‌های غیردولتی با بازپرداخت پس از اشتغال، بزرگ‌ترین کمک ممکن را به این قشر دانشجو ارایه کند.

■ شانه خالی کردن دولت از کمک به دانشگاه‌های دولتی از نظر شما به چه دلیل است؟

شاید دلیل اصلی این باشد که هنوز دولت اعتقادی به توسعه دانشگاه‌های خصوصی نداشته باشد یا اینکه در مصادیق خصوصی شدن دانشگاه‌ها اشتباه می‌کند. در حال حاضر دولت به جای اینکه سعی در حمایت دانشگاه‌های خصوصی و غیردولتی داشته باشد، به سمتی حرکت می‌کند که دانشگاه‌های دولتی را خصوصی و پولی کند. مساله‌ای که در نوع خود می‌تواند مشکلات بسیاری را ایجاد کند و زمینه رقابت در میان دانشگاه‌های دولتی و خصوصی را به نفع دانشگاه‌های دولتی تمام کند. آنچه ما در حال حاضر نیاز داریم دانشگاه‌های خصوصی‌ای است که از طریق دولت حمایت شوند و بتوانند در فضای سالم به این رقابت بپردازند نه اینکه دانشگاه‌های دولتی که موظف به جذب دانشجویان با هزینه‌های دولتی هستند بخوانند دانشجویانی را به هزینه‌های شخصی جذب کنند. **■ در رابطه با دانشگاه‌های پولی نیز شاید بتوان گفت این اقدام از سوی وزارت علوم مقدمه‌ای برای خصوصی سازی دانشگاه‌ها بوده است؟**

درست است. البته ما در مجلس در برنامه پنجم توسعه در جهت ضابطه‌مند کردن این دانشگاه‌ها حرکت کردیم و ضابطه‌هایی مشخص کردیم که این اقدام در راستای جذب دانشجویان خارجی باشد اما برخی خبرها حاکی از آن است که این دانشگاه‌های محلی برای تحصیل مسوولان و فرزندان آنها شده است.

■ چطور شما مثال و مصادیقی نیز در این رابطه دارید؟ از جمله این شایبه‌ها این بود که این دانشگاه‌ها محلی برای تحصیل مسوولان و فرزندان آنها شده است. مثلاً عنوان می‌شد دانشگاه شهید بهشتی شعبه‌ای را برای مقطع دکترا در دویی راه‌اندازی کرده است و تعدادی از

مجلس با خصوصی شدن دانشگاه‌های دولتی مخالف است

سحر نصرت پناه

عکس: وحید حسینی

خصوصی سازی دانشگاه‌های کشور در طول چند سال اخیر با هم به نفع دولتی‌ها تمام شده است، اگر چه دانشگاه‌های پولی شبه‌دولتی و غیردولتی با توجه به میزان پذیرش آنها در کنکور سراسری برنده اصلی کنکور هستند اما شرایط رقابت موجود میان دولتی‌ها و غیردولتی‌ها بسیار متفاوت است. دانشگاه‌های غیردولتی در کنکور سراسری امسال به مدد کاهش ظرفیت در دوره‌های کارشناسی دانشگاه‌های دولتی توانستند پذیرای حدود ۴۰درصد دانشجویان جدیدالورود باشند که در این میان باز هم سهم شبه‌دولتی‌ها (دانشگاه پیام نور و برخی موسسات غیرانتفاعی) بیشتر بود. در مقابل، امسال پذیرش دانشجوی پولی نیز جیب دولتی‌ها را نیز پرپول‌تر از قبل کرد و در مقام رقابت شانس کمتری را برای دانشگاه‌های خصوصی و غیردولتی ایجاد کرده است چراکه دانشجویان همواره حضور در دانشگاه‌های با کیفیت دولتی را با وجود پرداخت شهریه به دانشگاه‌های

مسوولان اجرایی به صورت ترددی به‌عنوان دانشجوی دکتری دانشگاه شهید بهشتی در آنجا مشغول به تحصیل هستند، یا در موردی دیگر گفته می‌شد که دانشگاه پیام نور که در داخل عملکرد مطلوبی نداشته شعبه‌ای را در دویسی ایجاد کرده و تعدادی از ایرانیان به واسطه رابطه و پارتی‌بازی در آنجا مشغول به تحصیل هستند. در این رابطه کمیسیون آموزش و تحقیقات سال گذشته طی نامه‌ای به وزیر علوم نسبت به این‌گونه اعمال خلاف قانون در دانشگاه‌های بین‌المللی هشدار داد و در برنامه پنجم تلاش کرد این دانشگاه‌ها را در جهت صحیح و اصولی هدایت کند ولی متأسفانه این روند هنوز هم ادامه دارد و باید نظارت و توجه بیشتری بر آنها صورت گیرد.

■ اما دولتی‌ها قانون برنامه پنچ‌ساله توسعه را مبنای اقدامات خود در خصوصی سازی دانشگاه‌های دولتی قرار داده‌اند. در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

در قانون برنامه پنج‌ساله پنجم به دانشگاه‌های مادر این اجازه داده شده است که شعبه‌های بین‌المللی را ایجاد کنند ولی پذیرش دانشجو در این دانشگاه‌ها باید طبق ضوابطی باشد که به تأیید هیات امنای آن دانشگاه رسیده است و هر نوع پذیرش دانشجو خارج از این قانون غیرقانونی خواهد بود. فلسفه ایجاد این نوع دانشگاه‌ها معمولاً جذب و پذیرش بیشتر دانشجویان خارجی است و یکی از نقاط ضعف دانشگاه‌های کشور ما در رتبه‌بندی‌های جهانی این است که میزان جذب دانشجویان خارجی بسیار پایین است. در واقع یکی از دلایل اصلی راه‌اندازی و ایجاد این نوع دانشگاه هم این

قرار ندارند. چراکه براساس اعلام وزارت علوم دانشگاه تهران، صنعتی‌شریف، علم و صنعت ایران، صنعتی اصفهان، امیرکبیر، شیراز، شهیدبهشتی، تبریز، مشهد، علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی شهیدبهشتی، علوم پزشکی ایران، علوم پزشکی شیراز، علوم پزشکی اصفهان، علوم پزشکی تبریز، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی اهواز و علوم پزشکی کرمان جزو دانشگاه‌های برتر هستند و ۸۶درصد دانش آموزان راهی برای ورود به این دانشگاه‌ها ندارند.

وزارت علوم بارها تکرار کرده است که ظرفیت و رشته‌های تحصیلات تکمیلی را افزایش می‌دهد و کاهش تعداد ظرفیت در رشته‌های کارشناسی را دلیلی بر هموار کردن راه اعمال این سیاست می‌داند. چندی‌پیش نیز وزیر علوم این موضوع را به روسای دانشگاه‌ها تکلیف و عنوان کرد که «با توجه به تعداد فعلی استادان دانشگاه‌ها، می‌توانیم در دوره‌های کارشناسی‌ارشد و دکتری دو تا چهار برابر ظرفیت فعلی پذیرش دانشجو داشته باشیم و از آن طرف، رشته‌های کارشناسی را کاهش دهیم تا دچار کمبود اعتبارات و فضای آموزشی نشویم.» همچنین معاون او به دانشگاه‌ها توصیه کرده بود دانشجویان تحصیلات تکمیلی خود را افزایش دهند و از دانشجویان متقاضی «شهریه» بگیرند. ملائشی از قصد وزارت علوم برای

خصوصی‌ای با استانداردهای حال حاضر ترجیح می‌دهند. در همین رابطه علی عباسپور تهرانی، رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی معتقد است دولت در مصادیق خصوصی سازی دانشگاه‌ها دچار اشتباه شده است. او در گفت‌وگو با شرق می‌گوید: در حال حاضر دولت به جای اینکه سعی در حمایت دانشگاه‌های خصوصی و غیردولتی داشته باشد، به سمتی حرکت می‌کند که دانشگاه‌های دولتی را خصوصی و پولی کند و زمینه رقابت در میان دانشگاه‌های دولتی و خصوصی را به نفع دانشگاه‌های دولتی تمام کند. عباسپور تهرانی که همواره به‌عنوان یکی از منتقدان دولت در رابطه با خصوصی سازی دانشگاه‌ها و آموزش‌وپرورش است، عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی شریف است که به واسطه دو دوره ریاستش بر کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی از نفوذ خاصی در مسایل و اتفاقات آموزش عمومی و عالی برخوردار است.

■ در مورد آموزش و پرورش نیز زمزمه‌هایی در رابطه با خصوصی سازی نیز شنیده می‌شود، رویکرد شما در این باره چیست؟

در رابطه با ماده ۱۶ قانون خدمات کشوری در بخشی از این ماده به واگذاری مدارس به مدیران اشاره شده‌است، زمانی که این‌ا قانون برای بررسی و تأیید به کمیسیون آموزش محول شد، تنها برای پنج‌سال تأیید شد. چراکه به اعتقاد ما آموزش و پرورش، محل مناسبی برای خصوصی سازی و واگذاری به بخش‌های دیگر نیست. در این ماده املا است، مدارس به مجموعه مدیران و کارمندان آن مدرسه واگذار شده و سرانه هر دانش آموز نیز از سوسی همان افراد پرداخت می‌شود که ما با این موضوع مخالف هستیم. اصل ۴۴ قانون اساسی نیز آموزش‌وپرورش را مستثنا کرده است. چراکه به پیشرفته‌ترین کشورهای دنیا که ۹۰درصد بخش‌های آن خصوصی است، آموزش‌وپرورش همچنان دولتی مانده است. البته این بحث‌ها در بیشتر در زمان آقای علی احمدی مطرح می‌شد که ظاهراً وزیر کنونی اعتقاد چندانی به این مساله ندارد و بعید است در کشوری که خصوصی سازی چندین‌بار در حوزه صنایع انجام شده و با شکست مواجه شده است، باز هم بخواند آن را روی آموزش‌وپرورش آزمایش کند. در همه جای دنیا خصوصی سازی ابتدا از صنایع آغاز می‌شود و در نهایت به دانشگاه‌ها و نه مدارس کشیده می‌شود. البته متأسفانه دولت نگاه هزینه‌بری به آموزش دارد در حالی که باید بیشتر به آموزش توجه کند و اعتباراتی را اختصاص دهد.

در این بخش می‌توانید دیدگاه‌های مسئولان و کارشناسان را مطالعه کنید

افزایش دانشجویان تحصیلات تکمیلی خبر داده و اختیارات دانشگاه‌ها در افزایش ظرفیت تحصیلات تکمیلی را اینچنینی شرح داده: «هریک از دانشگاه‌ها می‌توانند علاوه بر ظرفیت‌های موجود، از دانشجویان تحصیلات تکمیلی متقاضی پرداخت شهریه نیز جذب کنند.» در این میان، محمود ملائشی اصل حرف و سیاست‌های وزارت علوم را مشخص کرد. وزارت علوم در حالی در طول چند سال اخیر، سیاست کاهش پذیرش در دوره‌های کارشناسی را مطرح کرده که بهانه آنها از این اقدام افزایش چهاربرابری دوره‌های کارشناسی‌ارشد و دکترا بوده است؛ به طوری که حذف ۱۳ رشته کارشناسی علوم انسانی در دانشگاه علامه که عاقبت با عقب‌نشینی این دانشگاه همراه شد نیز در راستای این سیاست عنوان شده سیاستی که حتی به اصول اعلام شده اولیه خود وفادار نبوده است. چراکه وزارت علوم در ماه گذشته اعلام کرد که ظرفیت اضافه شده در کنکور کارشناسی‌ارشد و دکترا به صورت پولی جذب می‌شود و دلیل آن نیز نبود اعتبارات کافی در دانشگاه‌ها اعلام شد، با این حال، این سوال کماکان مطرح است که اگر قرار است با توسعه رشته‌های تحصیلات تکمیلی از دانشجویان پولی گرفته شود، چرا وزارت علوم با کاهش ظرفیت رشته‌های کارشناسی سعی در هموار کردن افزایش ظرفیت رشته‌های تحصیلات تکمیلی دارد. به عبارت دیگر در حال حاضر وزارت علوم هم از داوطلبان تحصیلات تکمیلی پول و شهریه دریافت کرده و هم از ظرفیت رشته‌های کارشناسی کم می‌کند.

آرشیو

آغاز پذیرش دانشجوی پولی از امسال در دانشگاه‌های دولتی

■ ۱۳۹۰/۰۲/۰۲: مدیرکل دفتر گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از آغاز پذیرش دانشجوی پولی در دانشگاه‌های دولتی در سال ۹۰ خبر داد و به ایسنا گفت: پذیرش دانشجوی پولی در دو مقطع کارشناسی‌ارشد و دکترا طی یکی، دو ماه آینده در دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد. دکتر حسنی با بیان اینکه برای مقطع دکترا امسال دانشجوی پولی پذیرش می‌شود، تصریح کرد: پذیرش دانشجوی پولی می‌تواند ۱۰ تا ۱۵درصد ظرفیت پذیرش دانشجو را دربرگیرد. وی خاطر نشان کرد: با توجه به سیاست افزایش ظرفیت دوره‌های تحصیلات تکمیلی، پذیرش دانشجوی پولی از طریق آزمون برای مقاطع تحصیلات تکمیلی انجام می‌شود و تا یکی، دو ماه آینده این کار صورت می‌گیرد. حسنی در خاتمه با اشاره به بررسی تعیین مدل شهریه برای دانشجویان غیرانتفاعی تصریح کرد: بحث شهریه دانشگاه‌های دولتی نیز برای دوره‌های شبانه به هیات امنای دانشگاه‌ها مربوط می‌شود و در اختیار آنها قرار دارد.

مدرک دانشجویان پولی با دانشجویان معمولی فرق می‌کند

■ ۱۳۹۰/۰۲/۱۱: وزیر علوم گفت: نوع مدرکی که به دانشجویان پولی داده می‌شود، متفاوت است و هنگامی که این‌گونه از دانشجویان روانه بازار کار می‌شوند، کارفرما باید بداند که این دانشجو از چه مسیری به دانشگاه ورود پیدا کرده است. به گزارش مهر، کارمان دانشجو در حاشیه مراسم بزم گزگاشت سرداران و ۱۴هزار و ۶۰۰ شهید استان فارس در جمع خبرنگاران و در پاسخ به این سوال که اعلام می‌شود شهریه دانشجویان پولی در هیات امنای دانشگاه‌ها تعیین می‌شود و این امر موجب نگرانی مردم شده، گفت: این موضوع به هیچ عنوان نباید موجب نگرانی مردم شود، چون این شهریه‌ها را وزارت علوم مشخص می‌کند و به دلیل اینکه بند و نیز جزو هیات امنای دانشگاه هستند، در هیات امنای دانشگاه‌ها مشخص می‌شود که شهریه‌ها چه سقفی داشته باشد وی افزود: نوع مدرکی که به این دست از دانشجویان داده می‌شود، متفاوت است و هنگامی که این‌گونه از دانشجویان روانه بازار کار می‌شوند، کارفرما باید بداند که این دانشجو از چه مسیری به دانشگاه ورود پیدا کرده است. وزیر علوم خاط نشان کرد: دانشگاه پولی یک موضوع امروزی نیست و سال‌های گذشته نیز این موضوع اجرایی شده است، اما اکنون می‌خواهیم دانشگاه و دانشجوی پولی را ضابطه‌مند کنیم.

باتکلیفی دانشگاه‌های دولتی پولی

■ ۱۳۹۰/۰۲/۱۴: با توجه به شهریه بالای دانشگاه‌های آزاد و غیرانتفاعی به دنبال ایجاد رقیبی برای آنها هستیم تا شاید مبلغ شهریه این دانشگاه‌ها کاهش یابد. دانشجویانی که در دانشگاه‌های دولتی شهریه پرداخت می‌کنند به طور قطع با مدرک دانشگاه دولتی و همپور به مهر وزارت علوم فارغ‌التحصیل می‌شوند. چندی پیش مدیرکل دفتر گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فسن‌آوری از آغاز پذیرش دانشجوی پولی در دانشگاه‌های دولتی در سال ۹۰ خبر داد در این باره سعیدالله نصیری‌قیداری نایب‌رئیس فراکسیون دانشگاهیان در مجلس به خبرنگاراین اظهار داشت: راه‌اندازی این دانشگاه‌فوائد فراوانی برای دانشجویان دارد. اما در حالی که وزیر علوم گفت: نوع مدرکی که به دانشجویان پولی داده می‌شود، متفاوت است و هنگامی که این‌گونه از دانشجویان روانه بازار کار می‌شوند، کارفرما باید بداند که این دانشجو از چه مسیری به دانشگاه ورود پیدا کرده است اما مصطفی کوآکبیان، نماینده سمنان در مجلس گفت: هیچ تفاوتی بین این دانشجویان وجود ندارد و محتوای کتب و فرآیند کار دانشجویی آنان با سایر دانشجویان دولتی هیچ فرقی ندارد.

دلایل اعتراض دانشجویان به خصوصی سازی دانشگاه‌ها

■ تشکلهای مختلف دانشجویی کشور اعتراض‌هایی نسبت به پولی شدن دانشگاه‌ها دارند. دانشجویان، مقام‌های دولتی را متهم کرده‌اند که با افزایش دوره‌های آموزشی شهریه‌ای در دانشگاه‌های دولتی که تحصیل در آنها رایگان است، به فکر ایجاد درآمد از طریق دانشگاه‌ها هستند. دانشجویان دانشگاه‌های مختلف اخیراً بیانیه‌ای در اعتراض به عملکرد مقام‌های وزارت آموزش عالی منتشر کرده و آنها را متهم کردند که با افزودن بر تعداد و تنوع دوره‌های پولی، کیفیت دانشگاه‌ها را به مخاطره می‌اندازند. دانشجویان در بیانیه خود نوشته بودند خصوصی سازی باید همراه با قابل شدن حداقلی از حق حاکمیت برای دانشجویان و استادان در اداره دانشگاه‌ها باشد. در ادامه بیانیه آمده است: «دانشگاهی که دانشجویان و حتی استادانش کوچک‌ترین نقشی را در اداره دانشگاه و انتخاب روسای دانشگاه ندارند و باید وزیر علوم انتصابی و منصوبان آن را بپذیرند، دانشگاهی که درس‌ها، کتاب‌ها و استادش باید به تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی برسد، نمی‌تواند ادعای خصوصی شدن داشته باشد». استقلال اقتصادی دانشگاه بدون استقلال علمی، فرهنگی و سیاسی آن شعاری بیش نیست.»